

Fravær

Af Noemi Katznelson,
Center for Ungdomsforskning
Campus Emdrup, Aarhus Universitet

Motivationskrise?

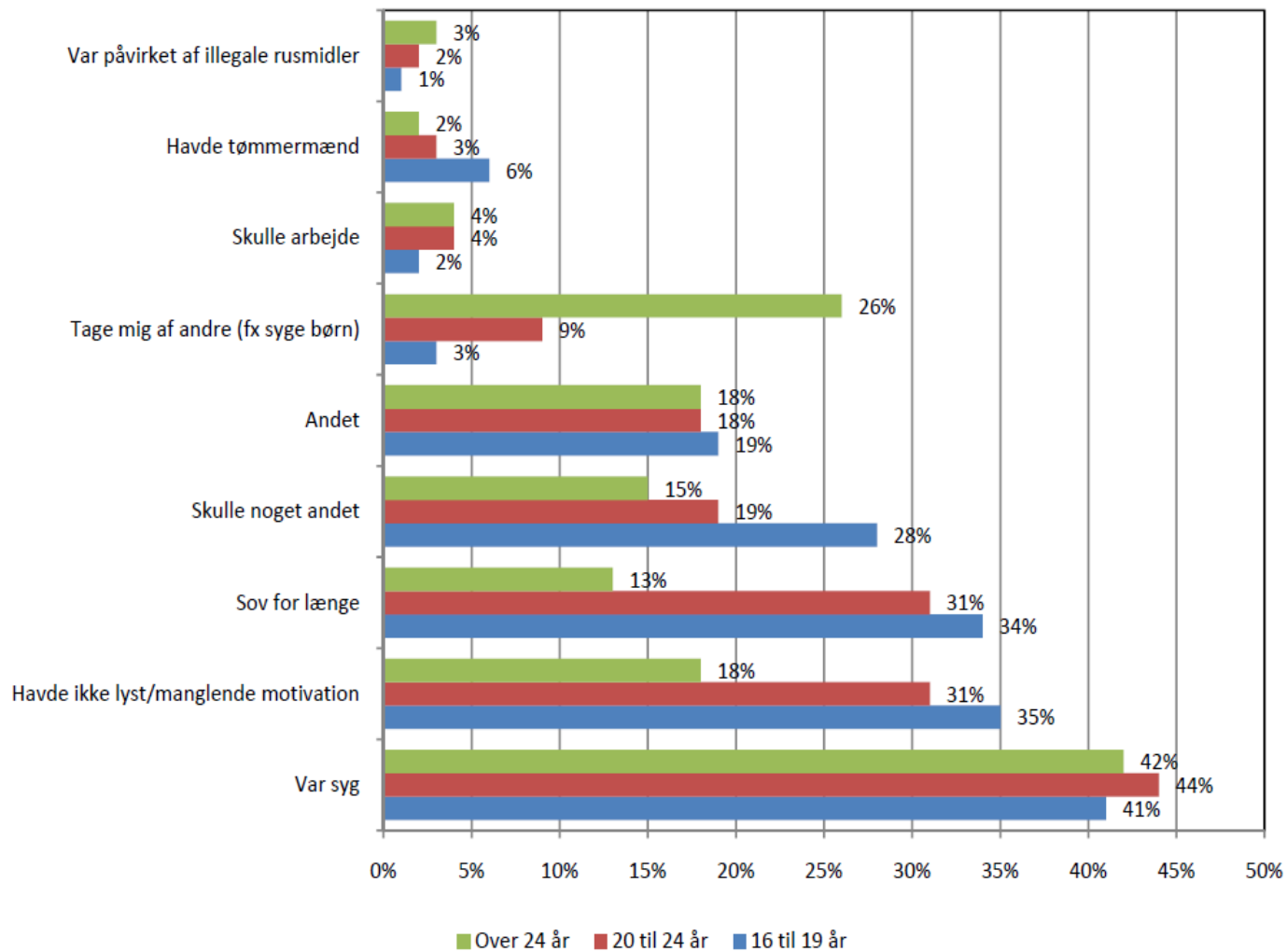
- Andelen, som 'virkelig godt kan lide skolen', falder fra 5 – 9. klasse (for pigerne fra 40 % til 24 % og for drengene fra 32 % til 18 % (Rasmussen & Due 2011))
- 72 % af lærerne på de tekniske skoler oplever, at andelen af dårligt motiverede elever er vokset de senere år. 54 % af lærerne vurderer, at frafaldet på de tekniske skoler vil stige (rundspørge i Politiken, 8/4 2011)
- 21 % af unge mellem 15-24 år føler sig ofte stressede og 8,7 % oplever ofte eller altid, at de har problemer, der gør det svært at klare deres hverdag (Nielsen m.fl. 2010)

- Søren kom til at feste lidt for længe...
- Peter troede, at han havde styr på sit fravær...
- Stine føler sig uønsket i skolen...
- Katrine får depressioner...
- Nick tør ingen sige noget til...

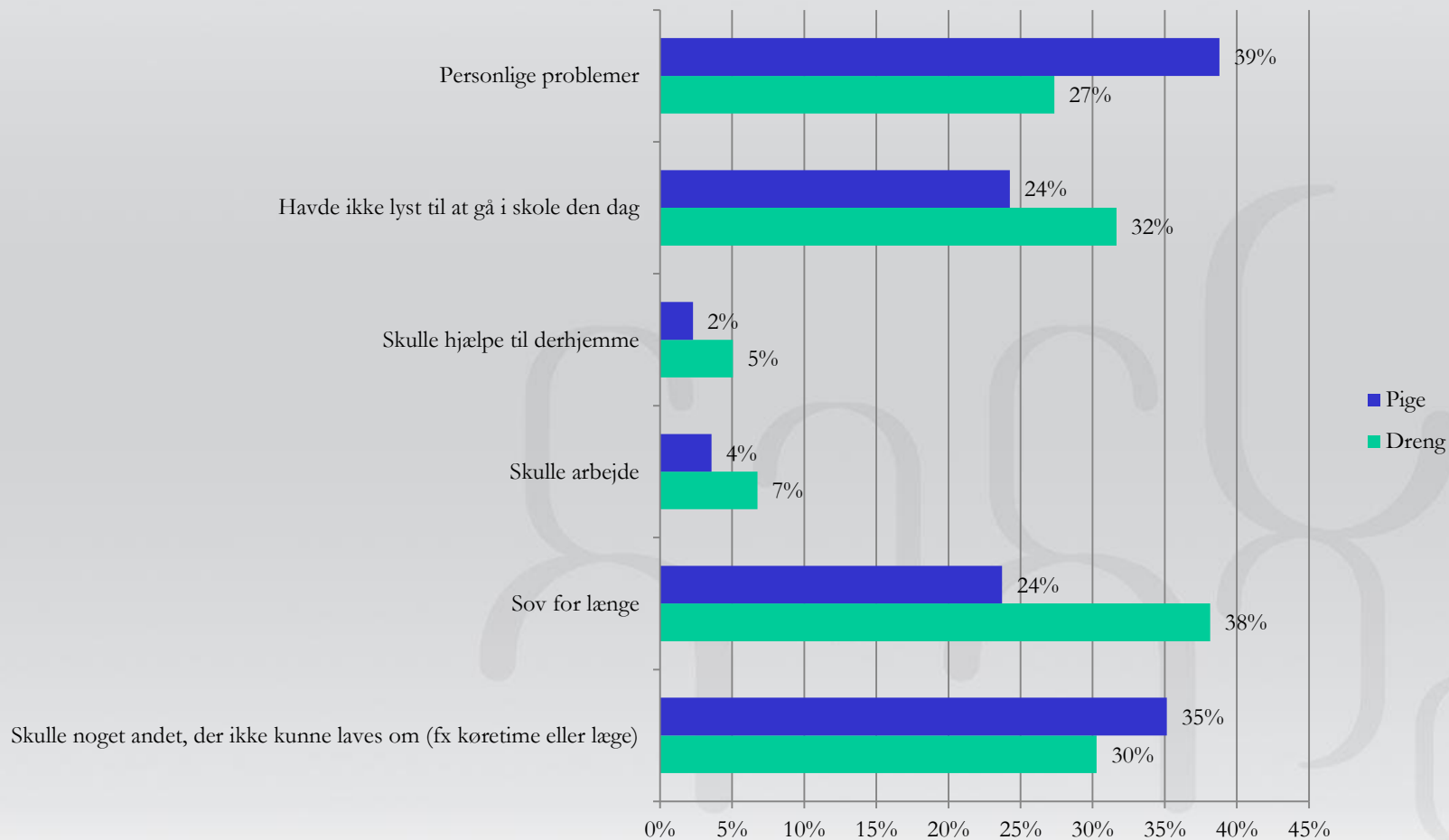
Fravær – et symptom på mange forskellige forhold

- Kan handle om oplevelse af skole og det faglige og sociale skolemiljø
- Kan handle om sygdom & personlige problemer
- Kan handle om unges forsøg på selvforvaltning & om integration i en ungdoms- og ruskultur

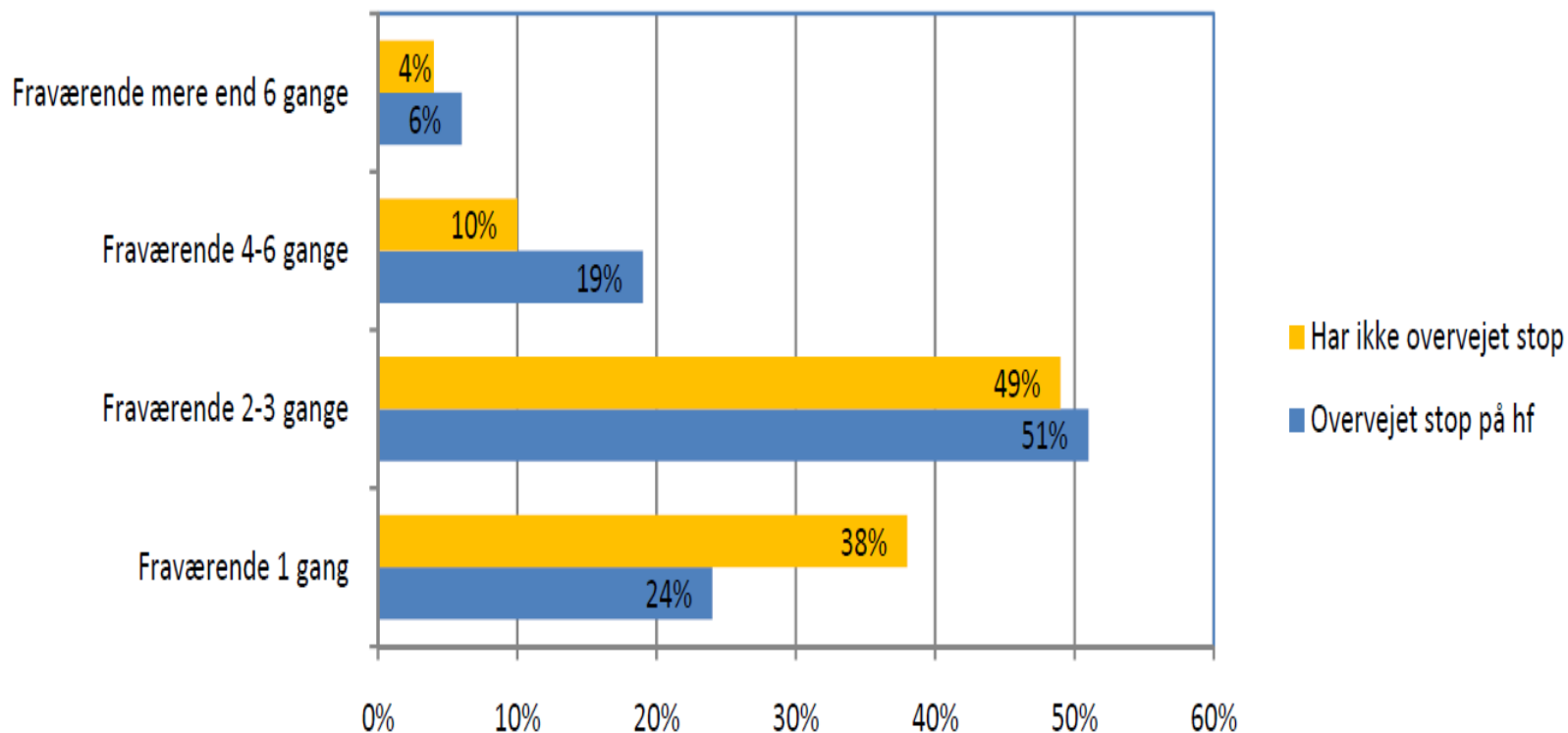
Årsager til fravær på VUC

Årsager til fravær på EUD

Fravær og frafald hænger sammen

- At bruge fravær som indikator – som et hint om behov for øget opmærksomhed (den finske erfaring)

Konkret:

- Hurtig indsats overfor pludseligt fravær
- Udholdende indsats overfor gentagende fravær
- Personlig kontakt – alle skal føle sig set og værdsat hver dag
- Lektiecaféer der fungerer

Årsager til fravær er ikke alene individuelle – de er også institutionelle og strukturelle

Har vi en skole i dag, der producerer fravær som reaktion hos unge?

- Større bogligt pres fører til mere fravær – pga. skoletræthed og ulyst til skole og læring
- Manglende pædagogiske redskaber til inklusion af udsatte elever gør fravær blandt urolige elever til en lise for lærerne
- Klassefællesskabet falder fra hinanden på grund af for stor elevspredning og manglende ressourcer til at håndtere det – det fører til social udstødelse og fravær
- Lærerne er under for stort pres – fare for udbrændte lærere der får mindre overskud til at håndtere den personlige relation

Hvad kan gøres?

- Dialog med fraværende unge
- Pædagogisk frihed til håndtering af de mange forskellige årsager til fravær
- Fokus på pædagogiske tiltag der giver muligheder for at alle unge kan trives og rummes i skolen
- Inkluderende skolekultur – alle skal føle sig velkomne
- Fokus på push out mekanismer i uddannelserne
- En uddannelsespolitik der inddrager social-, integrations- og boligpolitikken

Hvad fortælle nogle unge...

- Fravær kan holdes skjult for forældre i op til flere måneder
- Der kan gå indimellem meget lang tid, hvor der ikke reageres på fravær fra skolens side
(Ikke systematisk data!)

- **Strammer-vejen** - de unge er understrukturerede og mangler tydelighed, grænser og konsekvens (ungepakke 2)
- **Den pragmatiske vej** – dialog med den unge, individuelt tilpassede løsninger
- **Den idealistiske vej** – der skal være plads til alle og til at unge i perioder – som os andre – har behov for at time ud og være mindre ‘på’
- **Den strukturelle vej** – det er uddannelserne der skal lave sig om. Det er dem der ikke svarer til de unges behov, læringsstile osv. NNS